

AR-7517

Seat No. _____

M. A. (Part - II) Examination

March / April – 2016

Sanskrit : Paper - VIII

(Language, Culture & History) (New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના / Instructions :

- (૧) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
- (1) All questions are of same marks.
- (૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- (2) Figures on the **right** side indicate marks.

- ૧ ઋગ્વેદનું સામાજિક જીવન વર્ણવો અને તેમાં વર્ણવ્યવસ્થા વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. ૨૦
- 1 Describe the social life of the Rigvedic period and cast-system in it. 20

અથવા / OR

- ૧ ઋગ્વેદના ધાર્મિક અને રાજનૈતિક જીવન પર નોંધ લખો. ૨૦
- 1 Write a note on the religious and political life of the Rigvedic period. 20
- ૨ ઉપનિષદ એટલે શું ? તેના મુખ્ય સિદ્ધાંતો વિસ્તૃતરૂપે વર્ણવો. ૨૦
- 2 Explain the meaning of the word 'ઉપનિષદ્' and describe in detail the principle tenents of the 'ઉપનિષદ્'. 20

અથવા / OR

- ૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો : ૨૦
- 2 Write notes on any **two** of the following : 20
- (૧) કઠોપનિષદિ રથરૂપકમ્।
- (૨) ઈશોપનિષદિ કર્મનિરૂપણમ્।
- (૩) ઉપનિષદ્નો આચારમાર્ગ
- (3) Ethics in the ઉપનિષદ્।
- (૪) માણ્ડૂક્યોપનિષદ્।

- ૩ (અ) ઈન્દ્ર અથવા વિષ્ણુ વિશે નોંધ લખો. ૧૦
- ૩ (a) Write a note on ઈન્દ્ર or વિષ્ણુ. 10
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પર નોંધ લખો : ૧૦
- (b) Write a note on any **one** of the following : 10
- (૧) 'દેવ' શબ્દનો અર્થ સમજાવી વૈદિક દેવતાવાદ સમજાવો.
- (1) Explain the term દેવ and introduce the વૈદિક દેવતાવાદ.
- (૨) વૈદિક દેવતાઓનું વર્ગીકરણ.
- (2) The classification of the Vedic Gods.

- ૪ પુરાણોના કર્મ અને પુનર્જન્મના સિદ્ધાંતને સમજાવો. ૨૦
- 4 Explain the કર્મ and પુનર્જન્મ theory of the Puranas. 20

અથવા / OR

- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર વિસ્તૃત નોંધ લખો : ૨૦
- 4 Write detailed notes on any **two** of the following : 20
- (૧) ચતુર્વિધ પુરુષાર્થ
- (૨) પુરાણોમાં એકેશ્વરવાદ
- (2) The monotheism in Puranas
- (૩) પૌરાણિક જ્ઞાનયોગ:
- (૪) પુરાણકાલીન સમાજ
- (4) The Social Life of the Puranic period.

- ૫ સિંધુ ખીણની સંસ્કૃતિ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૨૦
- 5 Write a detailed note on the Indus Valley culture. 20

અથવા / OR

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ઉપર નોંધ લખો : ૨૦
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 20
- (૧) સપ્તસિન્ધુવાદ:
- (૨) ભારતીય સંસ્કૃતિની પ્રાચીનતા
- (2) Ancientness of the Indian culture
- (૩) વૈદિક સંસ્કૃતિની વિશેષતાઓ
- (3) The peculiarities of the vedic culture
- (૪) આર્યોના મૂળ વતન વિશે મુખ્ય મતો.
- (4) The principal views as regard the original of the Aryas.